

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД БЕОГРАД, ОПШТИНА САВО МУ ВЕНАЦ
УГОСТИТЕЉСКО-ТУРИСТИЧКА ШКОЛА

Број: 43/65

15. 9. 2022. година

БЕОГРАД

Ул. Богданова 28. Телефон 2633-250

**УГОСТИТЕЉСКО-ТУРИСТИЧКА ШКОЛА
БЕОГРАД
УЛ. ЈУГ БОГДАНОВА БР. 28**

**ПРАВИЛНИК О
ПРАВИМА, ОБАВЕЗАМА И ОДГОВОРНОСТИМА УЧЕНИКА
У УГОСТИТЕЉСКО-ТУРИСТИЧКОЈ ШКОЛИ**

Београд, 15.09.2022. године

На основу члана 119.став 1.тачка 1) а у вези са чланом 79-88. и чланом 201. Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС" бр.88/2017, 27/2018-др.закон, 10/2019, 6/2020 и 129/2021) Правилника о ближим критеријумима за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, детета, ученика или трећег лица у установи образовања и васпитања («Сл. Гласник РС» бр. 22/2016), Правилника о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа части или достојанства личности («Сл.гласник РС бр 65/2018) Правилника о обављању друштвено корисног односно хуманитарног рада («Сл.гласник РС» бр. 68/2018), Правилника о Протоколу поступања у установи у одговру на насиље, злостављање и занемаривање («Сл.гласник РС» бр 46/2019) и члана 112.став 1. тачка 1) Статута (дел.бр. 43/15 од 29.1.2021. године-пречишћен текст и дел.бр. 43/41 од 15.09.2021. године) Школски одбор Угоститељско-туристичке школе у Београду на седници одржаној дана 15.09.2022. године, једногласно доноси

ПРАВИЛНИК О ПРАВИМА ОБАВЕЗАМА И ОДГОВОРНОСТИМА УЧЕНИКА УГОСТИТЕЉСКО-ТУРИСТИЧКЕ ШКОЛЕ

І ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником ближе се уређују права и обавезе ученика, васпитна, васпитно-дисциплинска и материјална одговорност ученика, лакше повреде обавеза ученика, мере које се изричу ученицима, васпитни, васпитно-дисциплински поступак и поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика, у складу са Законом основама система образовања и васпитања (у даљем тексту: Закон) и другим законима, Правилником о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа части или достојанства личности, Правилником о Протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање, Правилником о обављању друштвено корисног односно хуманитарног рада у Угоститељско-туристичкој школи у Београду, ул Југ Богданова бр 28. (у даљем тексту: Школа),

Члан 2.

Организација рада Школе омогућава ученику несметано остваривање његових права и испуњавање обавеза у остваривању права на стицање образовања.

У Школи се негују односи међусобног разумевања и уважавања личности, ученика, запослених и родитеља, односно других законских заступника.

Запослени имају обавезу да својим радом и укупним понашањем доприносе развијању позитивне атмосфере у школи.

II ЗАБРАНА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНеМАРИВАЊА

Члан 3.

Дискриминација

У Школи су забрањене дискриминација и дискриминаторско поступање у образовању и васпитању, односно неоправдано прављење разлике или неједнако поступање, односно пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, у Школи, којом се неоправдано прави разлика или даје првенство, а нарочито она којом се:

- 1) Ограничава или ускраћује право на средње образовање и васпитање под једнаким условима;
- 2) Отежава или онемогућава упис лица или групе лица у Школу, услед њиховог личног својства;
- 3) Искључује лице или група лица из образовног система услед њиховог личног својства;
- 4) Отежава или ускраћује могућност праћења наставе и учешће у другим образовним односно васпитним активностима, услед личног својства лица или групе;
- 5) Ученици, односно запослени или трећа лица разврставају по њиховом личном својству;
- 6) Ускраћују или не предузимају мере подршке које су законом прописане, а по основу личног својства;
- 7) На други начин неоправдано прави разлика или неједнако поступа са ученицима или другим лицима која учествују у образовно васпитном процесу.

Не сматрају се дискриминацијом посебне мере уведене ради постизања пуне равноправности, заштите и напредовања лица, односно групе лица која се налазе у неравноправном положају у процесу образовања.

Облици дискриминације и њихова манифестација:

1. Непосредна дискриминација;
2. Посредна дискриминација;
3. Повреда начела једанких права и обавеза;
4. Забрана позивања на одговорност;
5. Удруживање ради вршења дискриминације;
6. Говор мржње;
7. Узнемиравање и понижавајуће поступање.

Посебни случајеви дискриминације су дискриминација у:

1. Остваривању исхода и стандарда образовања и васпитања;
2. Остваривању права на образовање и васпитање;
3. Употреби језика и писма;
4. Обезбеђивању безбедности ученика и других учесника у образовном и васпитном процесу;
5. Поштовању правила понашања у Школи;
6. Планирању и програмирању образовно-васпитног рада;
7. Реализацији образовно-васпитног рада;
8. Руковођењу и организовању рада - управљање Школом;
9. Поштовању права ученика и других учесника у образовном и васпитном процесу;
10. Прикупљању и употреби података о ученицима, родитељима, старатељима, односно другим законским заступницима ученика и запосленима, када то законом или подзаконским актом није предвиђено;
11. Запошљавању и поступању према запосленима у Школи;
12. Другим областима од значаја за образовање и васпитање.

Ближе критеријуме за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, ученика, одраслог, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у Школи, заједнички прописују министар просвете и министар надлежан за људска и мањинска права.

Сваки учесник у систему образовања и васпитања има право да буде заштићен од свих облика дискриминације, у складу са Законом и Правилником о ближим критеријумима за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, детета, ученика или трећег лица у установи образовања и васпитања („Сл.гласник РС“ бр 22/2016).

Сви учесници у образовном и васпитном процесу у Школи дужни су да поштују забрану дискриминације у образовању и васпитању утврђену Законом и Правилником о ближим критеријумима за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, детета, ученика или трећег лица у установи образовања и васпитања, те да се у образовном и васпитном процесу уздрже од свих аката чињења или нечињења који могу да доведу до кршења забране дискриминације.

Поступање Школе када се посумња или утврди дискриминаторно понашање, начине спровођења превентивних мера и интервентних активности, обавезе и одговорности запосленог, ученика, одраслог, родитеља односно другог законског заступника, трећег лица у Школи, органа и тела Школе и друга питања од значаја за заштиту од дискриминације, прописује министар.

Запослени, директор и трећа лица имају обавезу да препознају и надлежним државним органима пријаве све случајеве дискриминације као и да предузму све радње и мере прописане Законом и Правилником када се посумња или утврди дискриминаторно понашање у Школи.

Члан 4.

Насиље, злостављање и занемаривање

Забрана насиља, злостављања и занемаривања у Школи односи се на сваког - ученике, запослене, родитеље, односно друге законске заступнике (у даљем тексту: родитељ) и трећа лица.

Облици насиља и злостављања

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног, односно понављаног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности ученика или запосленог.

Насиље и злостављање може да се јави од стране: запосленог према детету, ученику, другом запосленом, родитељу, односно старатељу или другом лицу које је преузело бригу о ученику (у даљем тексту: родитељ); ученика према другом детету и ученику или запосленом; родитеља према свом детету, другом ученику и према запосленом.

Насиље и злостављање може да јави као физичко, психичко (емоционално), социјално и електронско.

Физичко насиље и злостављање је понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања детета, ученика или запосленог; физичко кажњавање ученика од стране запослених и других одраслих особа.

Психичко насиље и злостављање је понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства ученика или запосленог.

Социјално насиље и злостављање је понашање којим се искључује ученик из групе вршњака и различитих облика социјалних активности, одвајањем од других, неприхватањем по основу различитости, ускраћивањем информација, изоловањем од заједнице, ускраћивањем задовољавања социјалних потреба.

Електронско насиље и злостављање је злоупотреба информационих технологија која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује се слањем порука електронском поштом, СМС-ом, ММС-ом, путем веб-сајта (веб сите), четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и сл.

Осим наведених облика, насиље и злостављање препознаје се и кроз: злоупотребу, сексуално насиље, насилни екстремизам, трговину људима, експлоатацију ученика и др.

Злоупотреба детета и ученика је све оно што појединац, односно Школа чини или не чини, што негативно утиче, наноси штету, ускраћује или смањује могућност за безбедан и здрав развој и доводи га у немоћан положај према појединцу или Школи (злоупотреба у спорту, у политичке, верске, комерцијалне и друге сврхе). Злоупотреба подразумева и прекомерно подстицање, односно психолошки притисак на ученика од стране родитеља или наставника ради постигнућа која могу да имају за последицу угрожавање нормалног психофизичког и социјалног развоја и најбољег интереса ученика.

Сексуално насиље и злостављање је понашање којим се ученик сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

Насилни екстремизам је промовисање, заговарање, подржавање, припремање и учествовање у идеолошки мотивисаном насиљу за остваривање друштвених, економских, верских, политичких и других циљева.

Трговина људима је врбовање, превозење, пребацивање, скривање или примање лица, путем претње силом или употребом силе или других облика присиле, отмице, преваре, обмане, злоупотребе овлашћења или тешког положаја или давања или примања новца или користи да би се добио пристанак лица које има контролу над другим лицем у циљу експлоатације.

Експлоатација је рад који није у најбољем интересу ученика, а у корист је другог лица, установе или организације. Ове активности могу да имају за последицу угрожавање физичког или менталног здравља, моралног, социјалног и емоционалног развоја ученика, његову економску зависност, ускраћивање права на образовање и слободу избора.

Занемаривање и немарно поступање је пропуштање родитеља, друге особе која је преузела бригу о ученику, установе или запосленог да у оквиру расположивих средстава обезбеди услове за правилан развој ученика у свим областима, а што може да наруши његово здравље и развој.

Занемаривање у Школи обухвата: ускраћивање појединих облика образовно-васпитног рада неопходних ученику; нереаговање на сумњу о занемаривању или на занемаривање од стране родитеља; пропусте у обављању надзора и заштите ученика од повређивања, самоповређивања, употребе алкохола, дувана, наркотичког средства или психоактивне супстанце, укључивања у деструктивне групе и организације и др.

Члан 5.

Превенција насиља, злостављања и занемаривања

Превенцију насиља, злостављања и занемаривања чине мере и активности којима се у Школи ствара сигурно и подстицајно окружење, негује атмосфера сарадње, уважавања и конструктивне комуникације.

Превентивним активностима се:

- 1) подиже ниво свести и осетљивости ученика, родитеља и свих запослених за препознавање свих облика насиља, злостављања и занемаривања;
- 2) негује атмосфера сарадње и толеранције, уважавања и конструктивне комуникације у којој се не толерише насиље, злостављање и занемаривање;
- 3) истичу и унапређују знања, вештине и ставови потребни за конструктивно реаговање на насиље;
- 4) обезбеђује заштита ученика, родитеља и свих запослених од насиља, злостављања и занемаривања.

Ученици, родитељи, односно други законски заступници ученика и запослени заједнички планирају, осмишљавају и спроводе превентивне активности, начине информисања о садржајима, мерама и активностима за спречавање и заштиту од насиља, злостављања и занемаривања.

У оквиру превенције насиља и злостављања установа остварује васпитни рад, појачан васпитни рад и васпитни рад који је у интензитету примерен потребама, самостално или у сарадњи са другим надлежним органима, организацијама и службама.

Члан 6.

Права, обавезе и одговорности свих у Школи у превенцији насиља, злостављања и занемаривања

Ради превенције насиља, злостављања и занемаривања Школа је дужна да упозна све запослене, ученике и родитеље, односно друге законске заступнике ученика са њиховим правима, обавезама и одговорностима, прописаним законом, Правилником о протоколу и другим подзаконским и општим актима.

Запослени својим квалитетним радом (васпитно-образовним, образовно-васпитним, васпитним, стручним и другим радом) и применом различитих метода, облика рада и активности обезбеђују подстицајну и безбедну средину.

У Школи одељењски старешина, наставник и стручни сарадник избором одговарајућих садржаја и начина рада доприносе стицању квалитетних знања и вештина и формирању вредносних ставова за узајамно разумевање, уважавање различитости, конструктивно превазилажење сукоба и др.

Одељењски старешина, наставник и стручни сарадник су дужни да обезбеде заштиту детета и ученика од произвољног или незаконитог мешања у његову приватност, породицу, дом или преписку, као и заштиту од незаконитих напада на његову част и углед.

Запослени не сме својим понашањем да изазове или допринесе насиљу, злостављању и занемаривању (на пример: непоштовање личности и права детета и ученика, недоследност у поступању, необјективно оцењивање и др.).

Ученици, као одговорни учесници у образовању и васпитању, ради превенције насиља, злостављања и занемаривања, обавезни су да: уважавају и поштују личност других - деце, ученика, запослених, родитеља и трећих лица; поштују правила установе и све оне акте којима се уређују њихова права, обавезе и одговорности; активно учествују у раду одељењске заједнице; као чланови ученичког парламента и школског одбора, посебно доприносе и учествују у превентивним активностима; својим понашањем не изазивају, доприносе или учествују у насиљу и злостављању.

Родитељ односно други законски заступник је дужан да, у најбољем интересу ученика: сарађује са Школом; учествује у превентивним мерама и активностима; уважава и поштује личност свог детета, других ученика, запослених и других родитеља.

Родитељ односно други законски заступник не сме својим понашањем у Школи да изазове или допринесе појави насиља, злостављања и занемаривања.

Члан 7.

Програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања

Превенција насиља, злостављања и занемаривања, као један од приоритета у остваривању образовно-васпитног рада планира се Развојним планом Школе и саставни је део Годишњег плана рада Школе. Школа програмом заштите од насиља, злостављања и

занемаривања одређује мере и активности које обезбеђују развијање и неговање позитивне атмосфере и безбедно окружење (у даљем тексту: програм заштите).

Програм заштите утврђује се на основу анализе стања безбедности, присутности различитих облика и интензитета насиља, злостављања и занемаривања у Школи, специфичности Школеи резултата самовредновања и вредновања квалитета рада Школе. Програмом заштите дефинишу се превентивне и интервентне активности, одговорна лица и временска динамика њиховог остваривања.

Програм заштите садржи:

- 1) начине на који се превентивне мере и активности уграђују у свакодневни живот и рад Школе (васпитне, наставне и ваннаставне активности), на свим нивоима (појединац, васпитна група, одељењска заједница, ученички парламент, стручни органи, тела и тимови, родитељски састанци, родитељи - индивидуално и групно, савет родитеља);
- 2) стручно усавршавање запослених ради унапређивања компетенција запослених за превентивни рад, благовремено уочавање, препознавање, реаговање на насиље, злостављање и занемаривање;
- 3) начине информисања о обавезама и одговорностима у области заштите од насиља, злостављања и занемаривања;
- 4) подстицање и оспособљавање ученика за активно учествовање у раду одељењске заједнице, ученичког парламента, школског одбора и стручних органа Школе;
- 5) садржаје и начине за појачан васпитни рад ради развијања самоодговорног и друштвено одговорног понашања;
- 6) поступке за рано препознавање ризика од насиља, злостављања и занемаривања;
- 7) начине реаговања на насиље, злостављање и занемаривање, улоге и одговорности и поступање у интервенцији када постоји сумња или се оно догађа;
- 8) облике и садржаје рада са свим ученицима, односно онима који трпе, чине или су сведоци насиља, злостављања и занемаривања;
- 9) начине, облике и садржаје сарадње са породицом, јединицом локалне самоуправе, надлежном организационом јединицом полиције (у даљем тексту: полиција), центром за социјални рад, здравственом службом, правосудним органима и др.;
- 10) начине праћења, вредновања и извештавања органа Школе о остваривању и ефектима програма заштите, а нарочито, у односу на:

- (1) учесталост инцидентних ситуација и број пријава;
- (2) заступљеност различитих облика и нивоа насиља, злостављања и занемаривања;
- (3) број повреда;
- (4) учесталост и број васпитно-дисциплинских поступака против ученика и дисциплинских поступака против запослених;
- (5) остварене обуке у превенцији насиља, злостављања и занемаривања и потребе даљег усавршавања;

- (6) број и ефекте акција које промовишу сарадњу, разумевање и помоћ вршњака;
- (7) степен и квалитет укључености родитеља у живот и рад установе;
- (8) друге параметре.

Члан 8.

Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања

Школа има посебан Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања (у даљем тексту: Тим за заштиту).

Директор образује Тим за заштиту.

Стални састав Тима за заштиту чине: директор, стручни сарадник-педагог и психолог и секретар установе, а повремено се могу укључивати чланови за конкретне случајеве, из реда наставника установе, а може из реда родитеља односно других законских заступника ученика, ученичког парламента, јединице локалне самоуправе, односно стручњака за поједина питања. Број и састав чланова Тима за заштиту зависе од конкретног случаја.

Директор одређује психолога, педагога или, изузетно, другог запосленог - члана Тима за заштиту, одговорног за вођење и чување документације о свим ситуацијама дискриминације и дискриминаторног понашања у којима учествује Тим.

Седницама тима за заштиту могу да присуствују представници Ученичког парламента и Савета родитеља.

У планирању и спровођењу активности у овој области остварују пуну сарадњу и координисано делују Тим за заштиту и други стручни органи у установи, укључујући и могућност спровођења заједничких мера и активности.

Тим за заштиту примењује, осим Закона: Правилник о протоколу, Правилник, овај акт и друге подзаконске акте који прописују поступање установе у случајевима повреда Законом прописаних забрана и тежих повреда обавеза ученика и одраслих.

Тим за заштиту планира, организује и стара се о спровођењу мера и активности у установи на превенцији дискриминаторног понашања и насиља самостално и у сарадњи са другим тимовима - за инклузивно образовање, самовредновање и др.

У ситуацијама када се приметити да постоји одступање од прописаних принципа, Тим за заштиту реагује у сарадњи са органима установе.

Важно је да у Школи постоји свест свих запослених да Тим за заштиту не може сам да остварује планиране мере и активности. До резултата се долази само учешћем и одговорношћу сваког лица у стварању ненасилног и подстицајног окружења за живот и учење. Због осетљивости и сложености проблема, Тиму за заштиту је неопходна стална подршка и ангажованост стручних органа и других тимова, директора, Школског одбора, Савета родитеља, општинског савета родитеља и локалне заједнице. За активности које Тим за заштиту планира и предлаже на нивоу Школе, директор задужује и остале чланове колектива, јер је неопходно да сви учествују у превенцији дискриминације и насиља.

Задаци Тима за заштиту јесу да:

- 1) припрема програм заштите;
- 2) информише ученике, запослене и родитеље односно друге законске заступнике о планираним активностима и могућности тражења подршке и помоћи од Тима за заштиту;
- 3) учествује у обукама и пројектима за развијање компетенција запослених потребних за превенцију и интервенцију у ситуацијама насиља, злостављања и занемаривања;
- 4) предлаже мере за превенцију и заштиту, организује консултације и учествује у процени ризика и доношењу одлука о поступцима у случајевима сумње или дешавања насиља, злостављања и занемаривања;
- 5) укључује родитеље односно друге законске заступнике у превентивне и интервентне мере и активности;
- 6) прати и процењује ефекте предузетих мера за заштиту ученика и даје одговарајуће предлоге директору;
- 7) сарађује са стручњацима из других надлежних органа, организација, служби и медија ради свеобухватне заштите ученика од насиља, злостављања и занемаривања;
- 8) води и чува документацију;
- 9) извештава стручна тела и Школски одбор.

Осим надлежности поступања у ситуацијама насиља, злостављања и занемаривања, задаци Тима за заштиту јесу, нарочито, да:

- 1) анализира стање у остваривању равноправности и једнаких могућности;
- 2) припрема програм превенције;
- 3) информише учеснике у образовању, запослене и родитеље о планираним активностима и могућностима пружања подршке и помоћи;
- 4) учествује у пројектима и обукама за развијање потребних знања и вештина за превенцију и поступање у случајевима дискриминаторног понашања;
- 5) предлаже мере за унапређивање превенције и заштите од дискриминације, организује консултације и учествује у доношењу одлука о начину поступања у случајевима сумње на дискриминаторно понашање;
- 6) укључује родитеље у планирање мера и спровођење активности за спречавање и сузбијање дискриминаторног понашања;
- 7) прати и процењује ефекте предузетих мера и активности за спречавање и сузбијање дискриминаторног понашања и даје одговарајуће предлоге директору;
- 8) сарађује са школском управом Министарства и другим надлежним органима, организацијама и службама, ради спречавања и заштите од дискриминације;
- 9) води и чува посебну документацију о случајевима и појавним облицима дискриминације, броју пријава и притужби, броју спроведених неформалних и формалних поступака, њиховом исходу и др.

III ИНТЕРВЕНТНЕ АКТИВНОСТИ

Члан 9.

Интервенцију у одговору на насиље, злостављање и занемаривање чине мере и активности којима се оно зауставља, осигурава безбедност учесника (оних који трпе, чине или сведоче), смањује ризик од понављања, ублажавају последице за све учеснике и прате ефекти предузетих мера.

У Школи се интервенише на насиље, злостављање и занемаривање, када се оно дешава или се догодило између: ученика (вршњачко насиље); запосленог и ученика; родитеља односно другог законског заступника и ученика; родитеља односно другог законског заступника и запосленог, као и када насиље, злостављање и занемаривање чини треће лице у односу на ученика, запосленог или родитеља.

Школа је дужна да интервенише увек када постоји сумња или сазнање да ученик трпи насиље, злостављање и занемаривање, без обзира на то где се оно догодило, где се догађа или где се припрема.

У Школи се интервенише у случајевима сумње или утврђеног вређања угледа, части или достојанства личности и дискриминаторног понашања из расистичких, сексистичких, хомофобичних, ксенофобичних, исламофобичних, антисемитских, антициганистичких или других облика дискриминаторног понашања према лицу, а нарочито млађем, слабијем, са сметњама у развоју и инвалидитетом, према родном идентитету, полу, сексуалној оријентацији, раси, боји коже, верској и националној припадности, језику, имовном стању, социјалном и културном пореклу и другим и претпостављеним или стварним личним својствима.

Расизам, у смислу овог акта, подразумева уверење и понашање лица или групе лица засновано на ставу да неке расе имају супериорне карактеристике у односу на друге.

Сексизам, у смислу овог акта, подразумева уверење и понашање засновано на ставу да је мушки пол супериоран у односу на женски.

Хомофобија и трансфобија, у смислу овог акта, подразумева страх, мржњу и нетолеранцију према ЛГБТИ лицима и према сваком понашању које је изван оквира родних улога.

Ксенофобија, у смислу овог акта, подразумева интензивно и ирационално исказивање мржње према странцима.

Исламофобија, у смислу овог акта, подразумева мржњу, нетрпељивост и предрасуде према исламу и муслиманима.

Антисемитизам, у смислу овог акта, подразумева мржњу, нетрпељивост и предрасуде према Јеврејима, као религијској групи или нацији.

Антициганизам, у смислу овог акта, подразумева посебан вид расизма усмерен према ромском народу, а идеологија је заснована на историјски потхрањеним идејама о расној надмоћности појединих народа, а који се изражава кроз насиље, говор мржње, изабљивање, стигматизацију и дискриминацију.

Аблеизам, у смислу овог акта, подразумева негативне предрасуде у односу на лица са сметњама у развоју и инвалидитетом.

Родна равноправност, у смислу овог акта, подразумева заштиту права лица по основу пола и рода, а родна улога - скуп очекивања заједнице у вези са понашањем лица у односу на његову полну припадност.

Интервенцију чине мере и активности којима се дискриминаторно понашање или вређање угледа, части или достојанства личности (у даљем тексту: дискриминаторно понашање) зауставља, осигурава безбедност учесника у образовном и васпитном процесу (оних који трпе - дискриминисана лица, сведоче или чине - извршиоци дискриминације), смањује ризик од понављања, ублажавају последице за све учеснике и прате се ефекти предузетих мера.

У Школи се интервенише у случају сумње и када је утврђено дискриминаторно понашање, и то, када се оно припрема, дешава или се догодило између: учесника у образовању (ученик-ученик, одрасли-одрасли; учесник у образовању - запослени; учесник у образовању - родитељ; учесник у образовању - треће лице у школи); запосленог (запослени - учесник у образовању, запослени-родитељ, запослени-запослени, запослени - треће лице); родитеља (родитељ - учесник у образовању, родитељ-родитељ, родитељ-запослени, родитељ - треће лице); треће лице (треће лице - учесник у образовању, треће лице - родитељ, треће лице - запослени; треће лице - треће лице).

Директор, запослени и трећа лица имају обавезу да препознају дискриминацију, а ако је утврђена, предузму мере и активности у установи према учеснику у образовању прописане Законом и овим актом.

Директор има обавезу да предузме Законом утврђене мере и активности према запосленом, родитељу односно другом законском заступнику и трећем лицу као извршиоцу дискриминације и пријави дискриминацију надлежним државним органима, органима аутономне покрајине и локалне самоуправе.

У случају дискриминаторног понашања запосленог утврђује се одговорност у дисциплинском поступку, у складу са Законом.

Одговорност родитеља односно другог законског заступника за повреду законске забране дискриминације од стране његовог детета које је ученик школе утврђује се у прекршајном поступку, а на основу Закона. У случају када је родитељ односно други законски заступник извршилац дискриминације, одговорност се утврђује пред Повереником или у судском поступку, у складу са законом.

Одговорност трећег лица за повреду законске забране дискриминације утврђује се у поступку пред Повереником или у судском поступку, у складу са законом.

Мотив или намера извршиоца дискриминације није од значаја.

IV РАЗВРСТАВАЊЕ НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА ПО НИВОИМА

Члан 10.

Разврставање насиља, злостављања и занемаривања на нивое има за циљ обезбеђивање уједначеног поступања (интервенисања) Школе у ситуацијама насиља и злостављања када

су актери ученици (ученик - ученик, ученик - запослени). Исти облици насиља, злостављања и занемаривања могу да се појаве на више нивоа, али се разликују у интензитету, степену ризика, учесталости, последицама и учесницима.

Први ниво:

Облици физичког насиља и злостављања су, нарочито: ударање чврга, гурање, штипање, гребање, гађање, чупање, уједање, саплитање, шутирање, прљање, уништавање ствари.

Облици психичког насиља и злостављања су, нарочито: омаловажавање, оговарање, вређање, ругање, називање погрдним именима, псовање, етикетирање, имитирање, "прозивање".

Облици социјалног насиља и злостављања су, нарочито: добацивање, подсмевање, искључивање из групе или заједничких активности, фаворизовање на основу различитости, ширење гласина.

Облици сексуалног насиља и злостављања су, нарочито, неумесно, са сексуалном поруком: добацивање, псовање, ласцивни коментари, ширење прича, етикетирање, сексуално недвосмислена гестикулација.

Облици насиља и злостављања злоупотребом информационих технологија и других комуникационих програма су, нарочито: узнемиравајуће позивање, слање узнемиравајућих порука СМС-ом, ММС-ом.

Други ниво:

Облици физичког насиља и злостављања су, нарочито: шамарање, ударање, гажење, цепање одела, "шутке", затварање, плување, отимање и уништавање имовине, измицање столице, чупање за уши и косу.

Облици психичког насиља и злостављања су, нарочито: уцењивање, претње, неправедно кажњавање, забрана комуницирања, искључивање, манипулисање.

Облици социјалног насиља и злостављања су, нарочито: сплеткарење, ускраћивање пажње од стране групе (игнорисање), неукључивање, неприхватање, манипулисање, искоришћавање.

Облици сексуалног насиља и злостављања су, нарочито: сексуално додиривање, показивање порнографског материјала, показивање интимних делова тела, свлачење.

Облици насиља и злостављања злоупотребом информационих технологија су, нарочито: оглашавање, снимање и слање видео записа, злоупотреба блогова, форума и четовања, снимање камером појединаца против њихове воље, снимање камером насилних сцена, дистрибуирање снимака и слика.

Трећи ниво:

Облици физичког насиља и злостављања су, нарочито: туча, дављење, бацање, проузроковање опекотина и других повреда, ускраћивање хране и сна, излагање ниским температурама, напад оружјем.

Облици психичког насиља и злостављања су, нарочито: застрашивање, уцењивање уз озбиљну претњу, изнуђивање новца или ствари, ограничавање кретања, навођење на

коришћење наркотичких средстава и психоактивних супстанци, укључивање у деструктивне групе и организације.

Облици социјалног насиља и злостављања су, нарочито: претње, изолација, малтретирање групе према појединцу или групи, организовање затворених група (кланова) које има за последицу повређивање других.

Облици сексуалног насиља и злостављања су, нарочито: завођење од стране ученика и одраслих, подвођење, злоупотреба положаја, навођење, изнуђивање и принуда на сексуални чин, силовање, инцест.

Облици насиља и злостављања злоупотребом информационих технологија су, нарочито: снимање насилних сцена, дистрибуирање снимака и слика, дечија порнографија.

Ради уједначеног и примереног поступања, школа у превенцији и интервенцији на насиље, злостављање и занемаривање, општим актом утврђује као лакше повреде обавеза ученика:

- понављање насилног понашања са првог нивоа када васпитни рад није делотворан;
- насилно понашање са другог нивоа када појачани васпитни рад није делотворан.

Насилно понашање са трећег нивоа може да буде третирано као тежа повреда обавеза и као повреда забране утврђене законом, у зависности од околности (последике, интензитет, учесталост, учесници, време, место, начин и др.), што процењују Тим за заштиту и директор.

V ИНТЕРВЕНЦИЈА ПРЕМА НИВОИМА НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

Члан 11.

Ниво насиља и злостављања условљава и предузимање одређених интервентних мера и активности.

На првом нивоу, по правилу, активности предузима самостално одељењски старешина, наставник, односно васпитач, у сарадњи са родитељем, у смислу појачаног васпитног рада са васпитном групом, одељењском заједницом, групом ученика и индивидуално.

Изузетно, ако се насилно понашање понавља, ако васпитни рад није био делотворан, ако су последице теже, ако је у питању насиље и злостављање од стране групе према појединцу или ако исти ученик трпи поновљено насиље и злостављање за ситуације првог нивоа, школа интервенише активностима предвиђеним за други, односно трећи ниво.

На другом нивоу, по правилу, активности предузима одељењски старешина, у сарадњи са педагогом, психологом, тимом за заштиту и директором, уз обавезно учешће родитеља, у смислу појачаног васпитног рада. Уколико појачани васпитни рад није делотворан, директор покреће васпитно-дисциплински поступак и изриче меру, у складу са законом.

На трећем нивоу, активности предузима директор са тимом за заштиту, уз обавезно ангажовање родитеља и надлежних органа, организација и служби (центар за социјални рад, здравствена служба, полиција и друге организације и службе). Уколико присуство родитеља није у најбољем интересу ученика, тј. може да му штети, угрози његову безбедност или омета поступак у школи, директор обавештава центар за социјални рад, односно полицију или јавног тужиоца.

На овом нивоу обавезни су васпитни рад који је у интензитету примерен потребама ученика, као и покретање васпитно-дисциплинског поступка и изрицање мере, у складу са законом. Ако је за рад са учеником ангажована и друга организација или служба, школа остварује сарадњу са њом и међусобно усклађују активности.

Информације о насиљу, злостављању и занемаривању од ученика прикупља, по правилу, психолог, педагог, односно друго задужено лице у установи - одељењски старешина, наставник или члан тима за заштиту, а изјава се узима у складу са законом.

Ако постоји сумња или сазнање о насиљу, злостављању и занемаривању детета и ученика у породици, директор без одлагања обавештава полицију или јавног тужиоца, који предузимају даље мере у складу са законом.

Уколико се ради о догађају који захтева предузимање неодложних интервентних мера и активности, директор обавештава родитеља и центар за социјални рад, који даље координира активностима са свим учесницима у процесу заштите детета и ученика.

Ако постоји сумња да насилни догађај може да има елементе кривичног дела или прекршаја, директор обавештава родитеља и подноси кривичну пријаву надлежном јавном тужилаштву, односно захтев за покретање прекршајног поступка надлежном прекршајном суду.

Уколико постоји сумња или сазнање да је ученик укључен у промовисање, заговарање и подржавање идеолошки мотивисаног насиља, односно у насилни екстремизам, директор школе сазива тим за заштиту који разматра ситуацију и на основу прикупљених информација одлучује о даљем поступању.

Уколико постоји сумња или сазнање да ученик припрема и/или учествује у идеолошки мотивисаном насиљу, односно у насилном екстремизму које има елементе кривичног дела и када тај догађај очигледно захтева неодложно поступање, директор одмах обавештава родитеља, јавног тужиоца и полицију.

Уколико постоји сумња или сазнање да је ученик укључен у било који облик трговине људима, директор се обраћа служби надлежној за идентификацију и подршку жртава трговине људима, односно Центру за заштиту жртава трговине, надлежном центру за социјални рад и полицији.

Увек када је запослени починилац насиља, злостављања и занемаривања према ученику у школи, директор предузима мере према запосленом, у складу са законом, а према ученику мере за заштиту и подршку (план заштите) на основу Правилника о протоколу.

Када је родитељ починилац насиља и злостављања према запосленом, директор је дужан да одмах обавести јавног тужиоца и полицију.

Када је ученик починилац насиља према запосленом, директор је дужан да обавести родитеља и центар за социјални рад; да покрене васпитно-дисциплински поступак, и да изрекне васпитно-дисциплинску меру, у складу са Законом, а ако постоје елементи кривичног дела или прекршаја, пријаву поднесе надлежном јавном тужилаштву односно прекршајном суду.

Уколико постоји сумња да је починилац насиља, злостављања и занемаривања треће одрасло лице (укључујући пунолетног ученика) према ученику, директор је обавезан да истовремено обавести родитеља детета које је изложено насиљу, злостављању и занемаривању, надлежни центар за социјални рад и поднесе кривичну пријаву надлежном јавном тужилаштву, односно захтев за покретање прекршајног поступка надлежном прекршајном суду.

Када се насиље и злостављање дешава у школи између одраслих лица (запослени - запослени; запослени - родитељ; запослени, родитељ - треће лице), директор предузима мере, у складу са законом.

У поступку заштите ученика од насиља, злостављања и занемаривања школа је дужна да: поступак води ефикасно и економично; обезбеди заштиту и поверљивост података до којих дође пре и у току поступка; да ученика не излаже поновном и непотребном давању изјава.

VI РЕДОСЛЕД ПОСТУПАЊА У ИНТЕРВЕНЦИЈИ

Члан 12.

1) Проверавање сумње или откривање насиља, злостављања и занемаривања обавља се прикупљањем информација - директно или индиректно.

Прикупљање информација има за циљ утврђивање релевантних чињеница на основу којих се потврђује или одбацује сумња на насиље, злостављање и занемаривање. Током прикупљања информација поштују се принципи утврђени Конвенцијом и правила која се примењују у поступцима у којима учествује малолетно лице - ученик.

Школа проверава сваку информацију о могућем насиљу, злостављању и занемаривању и врши преглед видео записа уколико установа има електронски надзор над простором. Када родитељ пријави директору непримерено понашање запосленог према његовом детету, директор поступа у складу са законом.

У случају неосноване сумње појачава се васпитни рад и прати понашање учесника. Када се потврди сумња, директор и Тим за заштиту предузимају мере и активности за извршено насиље, злостављање и занемаривање.

2) Заустављање насиља и злостављања и смиривање учесника је обавеза свих запослених у Школи, а нарочито најближег присутног запосленог и дежурног наставника да одлучно прекине све активности, раздвоји и смири учеснике у акту насиља. У случају да запослени процени да је сукоб високо ризичан и да не може сам да га заустави, одмах ће тражити помоћ.

3) Обавештавање родитеља и предузимање хитних акција по потреби (пружање прве помоћи, обезбеђивање лекарске помоћи, обавештавање полиције и центра за социјални рад) обавља се одмах након заустављања насиља и злостављања. Уколико родитељ није доступан или његово обавештавање није у најбољем интересу ученика, школа одмах обавештава центар за социјални рад.

4) Консултације у школи се врше ради: разјашњавања околности, анализирања чињеница на што објективнији начин, процене нивоа насиља и злостављања, нивоа ризика и предузимања одговарајућих мера и активности, избегавања конфузије и спречавања некоординисане акције, односно ради успостављања и развијања усклађеног,

и ефикасног поступања. У консултације у школи укључују се: одељењски старешина, дежурни наставник, психолог, педагог, тим за заштиту, директор и ученички парламент.

Уколико у току консултација у школи директор и Тим за заштиту, услед сложених околности не могу са сигурношћу да процене ниво насиља, злостављања и занемаривања, као и да одреде мере и активности, у консултације укључују надлежне органе и друге организације и службе: министарство надлежно за послове образовања и васпитања (у даљем тексту: Министарство) - надлежну школску управу, центар за социјални рад, полицију, правосудне органе, здравствену службу и др.

5) Мере и активности предузимају се за све нивое насиља и злостављања. Оперативни план заштите (у даљем тексту: план заштите) сачињава се за конкретну ситуацију другог и трећег нивоа за све ученике - учеснике насиља и злостављања (оне који трпе, који чине и који су сведоци насиља и злостављања).

План заштите зависи од: врсте и тежине насилног чина, последица насиља по појединца и колектив, броја учесника и сл.

План заштите садржи: активности усмерене на промену понашања - појачан васпитни рад, рад са родитељем, рад са одељењском заједницом, укључивање ученичког парламента и савета родитеља, а по потреби и органа управљања; носиоце тих активности временску динамику; начине којима ће се обезбедити поновно укључивање свих учесника насиља, злостављања и занемаривања у ширу друштвену заједницу. Мере и активности треба да буду предузете уз учешће ученика и да буду у складу са његовим развојним могућностима. Када Тим за заштиту процени да постоји потреба да се, осим појачаног васпитног рада или васпитног рада који у интензитету одговара потребама ученика, прилагоди и образовни рад, предложиће Тиму за пружање додатне подршке ученицима припрему индивидуалног образовног плана.

План заштите сачињава Тим за заштиту заједно са одељењским старешином, односно психологом, педагогом (уколико нису чланови тима за заштиту), директором и родитељем, а по потреби и са другим надлежним организацијама и службама. У припрему плана заштите, када год је могуће, Школа ће укључити представнике одељењске заједнице, односно групе, ученичког парламента, као и ученике - учеснике у насиљу и злостављању.

План заштите садржи и информације о мерама и активностима које школа предузима самостално, у сарадњи са другим надлежним организацијама и службама и када друге надлежне организације и службе спроводе активности самостално. Када су у мере и активности укључене друге организације и службе, одређују се задаци, одговорна лица, динамика и начини међусобног извештавања.

За трећи ниво насиља и злостављања директор школе подноси пријаву надлежним органима, организацијама и службама и обавештава Министарство, односно надлежну школску управу, у року од 24 сата. Пре пријаве обавља се разговор са родитељима, осим ако Тим за заштиту, надлежни јавни тужилац, полиција или центар за социјални рад процене да тиме може да буде угрожен најбољи интерес детета и ученика.

Уколико је комуникација са медијима неопходна, одговоран је директор, осим ако је директор учесник насиља, злостављања или занемаривања. У том случају комуникацију са медијима остварује председник Школског одбора.

6) Ефекте предузетих мера и активности прати школа (одељењски старешина, тим за заштиту, психолог и педагог) ради провере успешности, даљег планирања заштите и других активности Школе. Школа прати понашање ученика које је трпело и које је извршило насиље и злостављање, али и ученика који су индиректно били укључени (сведоци).

Прати се и укљученост родитеља и других надлежних органа, организација и служби. Ефекте предузетих мера прате и надлежне службе Министарства.

VII ДОКУМЕНТАЦИЈА, АНАЛИЗА И ИЗВЕШТАВАЊЕ

Члан 13.

У спровођењу превентивних и интервентних мера и активности школа:

- 1) прати остваривање програма заштите школе;
- 2) евидентира случајеве насиља, злостављања и занемаривања другог и трећег нивоа;
- 3) прати остваривање конкретних планова заштите другог и трећег нивоа;
- 4) укључује родитеља у васпитни рад у складу са врстом и нивоом насиља и праћење ефеката предузетих мера и активности;
- 5) анализира стање и извештава.

Одељењски старешина, бележи насиље на првом нивоу; прати и процењује делотворност предузетих мера и активности; подноси извештај Тиму за заштиту, у складу са динамиком предвиђеном програмом заштите.

О случајевима који захтевају укључивање Тима за заштиту (други и трећи ниво) документацију (службене белешке и сви други облици евидентирања података о лицу, догађају, предузетим радњама и др.) води, чува и анализира за потребе школе психолог или педагог, а изузетно, други члан Тима за заштиту кога је одредио директор. Тим подноси извештај директору два пута годишње. Директор извештава Школски одбор, Савет родитеља и Ученички парламент.

Извештај о остваривању програма заштите је саставни део годишњег Извештаја о раду Школе и доставља се Министарству, односно надлежној школској управи. Извештај садржи, нарочито: анализу ефеката превентивних мера и активности и резултате самовредновања у овој области, број и врсту случајева насиља, злостављања и занемаривања, предузете интервентне мере и активности, као и њихове ефекте.

Директор одлучује о дозволи приступа документацији и подацима у поступку заштите детета и ученика, осим ако је на основу закона, а на захтев суда, односно другог надлежног органа обавезан да их достави. Коришћење документације у јавне сврхе и руковање подацима мора бити у складу са законом.

На основу анализа стања, праћења насиља, злостављања и занемаривања, вредновања квалитета и ефикасности предузетих мера и активности у области превенције и интервенције, школа дефинише даљу политику заштите ученика од насиља, злостављања и занемаривања.

VIII ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА

Члан 14.

Права

Права ученика остварују се у складу са потврђеним међународним уговорима, Законом о основама система образовања и васпитања и Законом о средњем образовању и васпитању, а Школа, односно сви запослени дужни су да обезбеде њихово остваривање, а нарочито право на:

- 1) квалитетан образовно-васпитни рад који обезбеђује остваривање принципа и циљева из чл. 7. и 8. овог закона;
- 2) уважавање личности;
- 3) подршку за свестрани развој личности, подршку за посебно исказане таленте и њихову афирмацију;
- 4) заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања;
- 5) благовремену и потпуну информацију о питањима од значаја за образовање и васпитање;
- 6) информације о правима и обавезама;
- 7) учествовање у раду органа школе, у складу са овим и посебним законом;
- 8) слободу удруживања у различите групе, клубове и организовање ученичког парламента;
- 9) јавност и образложење оцене и подношење приговора на оцену и испит;
- 10) покретање иницијативе за преиспитивање одговорности учесника у образовно-васпитном процесу уколико права из става 2. тач. 1)–9) овог члана нису остварена;
- 11) заштиту и правично поступање школе према ученику;
- 12) стипендију, кредит, смештај и исхрану у дому ученика, у складу са посебним законом;
- 13) друга права у области образовања и васпитања, у складу са законом.

Школа је дужна да обезбеди све услове за остваривање права ученика.

Ученик који се истиче у учењу и другим аспектима школског рада похваљује се или награђује.

Члан 15.

Обавезе

Редован ученик је дужан да похађа наставу и извршава друге обавезе утврђене Законом о основама система образовања и васпитања, Законом о средњем образовању и васпитању и општим актима Школе.

Ванредан ученик полаже испите из свих предмета утврђених школским програмом, осим из предмета физичко васпитање- ако је старији од 20 година, и извршава друге обавезе утврђене Законом о основама система образовања и васпитања, Законом о средњем образовању и васпитању и општим актима Школе.

Члан 16.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник ученика може да поднесе писмену пријаву директору школе у случају повреде права из претходног члана или непримереног понашања запослених према ученику, у складу са општим актом школе у року од осам дана од дана сазнања о повреди права.

Запослени у школи, дужан је да одмах по сазнању, а најкасније наредног радног дана, поднесе писмену пријаву директору да је учињена повреда права ученика.

Директор је дужан да пријаву из ст. 1. и 2. овог члана размотри и да, уз консултацију са учеником и родитељем, односно другим законским заступником ученика, као и запосленим одлучи и предузме одговарајуће мере, у року од осам дана од дана пријема пријаве.

Члан 17.

У остваривању својих права ученик не сме да угрожава друге у остваривању права.

Ученик има обавезу да:

- 1) редовно похађа наставу и извршава школске обавезе;
- 2) поштује правила понашања у школи, одлуке директора и органа школе;
- 3) ради на усвајању знања, вештина и ставова утврђених школским програмом, прати сопствени напредак и извештава о томе наставнике и родитеље, односно друге законске заступнике;
- 4) не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника;
- 5) поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у школи;
- 6) чува имовину школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија;
- 7) стара се о очувању животне средине и понаша у складу са правилима еколошке етике.

Члан 18

Одговорност

Према ученику који врши повреду правила понашања у школи или не поштује одлуке директора и органа школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, школа ће уз учешће родитеља, односно другог законског заступника, појачати васпитни рад активностима: у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, а када је то неопходно да сарађује са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите са циљем дефинисања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

Члан 19.

Ученик може да одговара за лакшу повреду обавезе утврђену општим актом школе, за тежу повреду обавезе која је у време извршења била прописана Законом о основама

система образовања и васпитања из чл. 83. и за повреду забране из чл. 110–112. истог закона.

Ученик, родитељ односно други законски заступник одговара за материјалну штету коју ученик нанесе школи, намерно или из крајње непажње, у складу са законом.

Члан 20.

Лакше повреде обавеза ученика су:

- 1) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада у току школске године, до 25 часова у току школске године;
- 2) учестало кашњење на часове;
- 3) напуштање часа без одобрења наставника;
- 4) непридржавање правила понашања у школи тј. понашање супротно одредбама Правила о понашању ученика, запослених и родитеља ученика и других општих аката Школе;
- 5) вербално дрско опхођење према наставнику, другом ученицику и свим запосленим лицима или лицима која су гости у Школи и школском дворишту и Школској радионици или предузећу где се обавља практична настава;
- 6) немаран однос према раду (нпр. када ученик на часу нема одговарајући прибор за рад, уџбеник, потребну униформу) наставним средствима, имовини Школе и имовини других организација за време извођења дела образовно-васпитног рада или организованих посета: оштећења, шарања, скрнављења;
- 7) немаран однос према чистоћи и естетском изгледу Школе (писање графита, прљање зидова, бацање отпадака и сл.);
- 8) недисциплиновано понашање на часовима којима се омета настава и други облици образовно-васпитног рада (окретање, добацивање, смејање, препирка и слично);
- 9) непримерено одевање у Школи – супротно Правилима о понашању у Угоститељско-туристичкој школи или другој организацији за време школских активности;
- 10) злоупотреба лекарског оправдања;
- 11) коришћење мобилног телефона, електронских музичких уређаја и других средстава којима се ремети дисциплина на часу или на другим облицима образовно-васпитног рада а којима се не угрожавају права других и не служи за превару у поступку оцењивања;
- 12) уколико достави одељењском старешини погрешну информацију везано за родитељаа односно старатеља;
- 13) необављање или неблаговремено обављање обавезног санитарног прегледа без оправданог разлога;
- 14) у другим случајевима утврђеним општим актима Школе;

Члан 21.

Теже повреде обавеза ученика прописане чл.83. став 3. Закона о основама система образовања и васпитања јесу:

- 1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води школа или друга организација, односно орган;

- 2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;
- 3) уништење или крађа имовине школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;
- 4) поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба алкохола, дувана, наркотичког средства или психоактивне супстанце;
- 5) уношење у школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;
- 6) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у школи, у школским и другим активностима које се остварују ван школе, а које школа организује и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;
- 7) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;
- 8) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране школе;
- 9) учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из става 1. овог члана ради корекције понашања ученика.

За повреде из става 1. тачка 8) и 9) овог члана обавезна је поступност у изрицању мера.

IX ВАСПИТНЕ И ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКЕ МЕРЕ И ПРАВНА ЗАШТИТА УЧЕНИКА

Члан 22.

За повреду обавезе, односно забране прописане законом, могу да се изрекну мере, и то:

1. за лакшу повреду обавеза ученика, **васпитна мера**:
 - 1) опомена,
 - 2) укор одељењског старешине или
 - 3) укор одељењског већа
2. за тежу повреду обавеза ученика, **васпитно-дисциплинска мера**:
 - 1) укор директора и
 - 2) укор наставничког већа и
 - 3) искључење ученика из школе.
3. за учињену повреду забране из чл. 110–112. Закона о основама система образовања и васпитања, васпитно-дисциплинска мера:
 - 1) укор директора или укор наставничког већа;
 - 2) искључење ученика из школе.

X ВАСПИТНЕ МЕРЕ

Члан 23.

За лакшу повреду обавеза ученика, могу да се изрекну васпитне мере:

1. опомена,

2. укор одељењског старешине,
3. укор одељењског већа

Васпитне мере се изричу на основу изјашњавања наставника који остварују наставу у одељењу ученика, у складу са општим актом Школе.

Васпитна мера изриче се ученику за лакшу повреду обавезе, без вођења васпитно-дисциплинског поступка.

Мера из става 1. овог члана може да се изрекне ученику ако је Школа претходно предузела неопходне активности из члана 83. став 1. Закона о основама система образовања и васпитања.

Школа, упоредо са изрицањем васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере из члана 22. овог Правилника, одређује ученику и обавезу обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада, који се одвија у просторијама школе или ван просторија школе под надзором наставника, односно стручног сарадника.

Друштвено-користан, односно хуманитарни рад из овог члана, школа одређује ученику у складу са тежином учињене повреде, водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности, узрасту и достојанству ученика, о чему је дужна да одмах обавести родитеља, односно другог законског заступника.

Члан 24.

Ученику који неоправдано изостаје са наставе или чини друге повреде обавеза ученика, након изречених васпитних и васпитно-дисциплинских мера, смањује се оцена из владања на крају првог или другог полугодишта, уколико након благовремено предузетих мера и активности појачаног васпитног рада и обавештавања родитеља, односно другог законског заступника ученика, није дошло до позитивне промене у понашању ученика.

Васпитна мера опомена изриче се ученику за неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада до 5 часова у току школске године; ако закасни на 5 часова у току школске године; ако учини друге лакше повреде обавеза ученика.

Опомену изриче одељењски старешина на часу одељењске заједнице и уписује је у ђачку књижицу.

Васпитна мера укор одељењског старешине изриче се ученику за неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада од 6 до 16 часова у току школске године, ако закасни на 6 до 16 часова у току школске године или за друге лакше повреде обавезе ученика.

Одељењски старешина писмено позива родитеља или другог законског заступника ученика да дође у Школу и обавештава га о броју изостанака ученика.

Укор изриче одељењски старешина на часу одељењске заједнице и уписује је у ђачку књижицу уз описну оцену у току полугодишта и смањену оцену из владања на крају првог и другог полугодишта, уколико након благовремено предузетих мера и активности појачаног

васпитног рада и обавештавања родитеља, односно другог законског заступника ученика, није дошло до позитивне промене у понашању ученика – оцена из владања врло добро (4).

Васпитна мера укор одељењског већа изриче се ученику за неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада од 17 до 25 часова у току школске године, ако закасни на 17 до 25 часова у току школске године или за друге лакше повреде обавезе ученика.

Васпитну меру укор одељењског већа изриче одељењско веће већином гласова од укупног броја чланова одељењског већа на предлог одељењског старешине или било ког члана одељењског већа. Гласање је јавно.

Васпитна мера укор одељењског већа уписује се у ћачку књижицу уз описну оцену у току полугодишта и смањену оцену из владања на крају првог или другог полугодишта, уколико након благовремено предузетих мера и активности појачаног васпитног рада и обавештавања родитеља, односно другог законског заступника ученика, није дошло до позитивне промене у понашању ученика – оцена из владања добро (3).

Члан 25.

Школа упоредо са изрицањем васпитне мере одређује ученику и обавезу обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада, који се одвија у просторијама Школе или ван просторија Школе, под надзором наставника, односно стручног сарадника.

Друштвено користан односно хуманитарни рад Школа одређује ученику у складу са тежином учињене повреде, водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности, узрасту и достојанству ученика, о чему је дужна да одмах обавести родитеља, односно другог законског заступника.

Примери активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада:

- продужетак обавезе редара;
- писање рада/састава и излагање у одељењу на тему у вези са повредом обавезе;
- осмишљавање, израда и уређивање панона на одређену тему;
- брига о простору у коме ученици бораве (нпр. уређивање учионице, библиотеке, продуженог боравка, трпезарије, свечане сале; помоћ у размештању клупа, одржавању простора и др.);
- помоћ у продуженом боравку (нпр. у изради домаћих задатака, у организовању слободних активности, у уређењу простора у боравку и др.);
- помоћ наставнику (нпр. ученицима којима је потребна подршка и помоћ у учењу и др.);
- помоћ дежурном наставнику за време одмора;
- помоћ стручном сараднику (нпр. у припреми радионице, остваривању радионице, припреми предавања/материјала за остваривање предавања - нпр. дељење материјала, техничка подршка приликом презентације, предавања, радионице и др.);
- помоћ у обављању административних послова (нпр. ковертирање, прекуцавање текстова и др.);

- помоћ школским тимовима (нпр. брига о безбедности млађих ученика уз присуство учитеља/наставника; припрема презентације, радионице, предавања и остваривање предавања/радионице у одељењу и др.);
- организовање посебне хуманитарне акције;
- помоћ домару у радионици (нпр. поправка) и упознавање са заштитом на раду у установи и друга помоћ домару (нпр. уређење парка и простора око школе - чишћење снега, лишћа, окопавање цвећа, фарбање ограда, клупа, одржавање спортских терена и др.);
- помоћ помоћно-техничком особљу око сређивања просторија у школи и упознавање са занимањем помоћни радник као и заштитом на раду за ово занимање (одлагање смећа, заштитна опрема, рециклажа и др.);
- учествовање у организацији предавања које остварују спољни сарадници (МУП, Црвени крст, итд.);
- припрема презентације, предавања, радионице за ученике школе и остваривање у одељењима;
- помоћ у трпезарији и упознавање са заштитом на раду за занимања људи/запослених (кувар, сервирка и др.);
- помоћ наставницима у припреми материјала за организацију ваннаставних активности (секције и сл.);
- уређење школског дворишта (нпр. чишћење снега, окопавање цвећа, фарбање ограда или клупа);
- остваривање предавања за одељењску заједницу на тему безбедности, насиља или друге области у оквиру које је ученик прекршио правила, односно у вези са учињеном повредом обавезе;
- учествовање у организовању/промоцији спортских, музичких, културних и других активности у школи у сарадњи са наставником;
- припрема/организовање представе, презентација видео клипа, стрипа или филма на тему у вези са учињеном повредом обавезе;
- израда флајера, стрипова, видео клипова и др. о небезбедном коришћењу средстава или небезбедном понашању и др.

Наведене активности се могу комбиновати, а у складу са специфичностима школе се могу проширивати и другим активностима прописаним општим актом школе.

Активности одређене уз васпитне мере опомена и укор одељењског старешине, **одређује и прати њихово остваривање одељењски старешина** самостално, а ако је потребно - уз подршку члана одељењског већа или стручног сарадника.

Активности одређене уз васпитну меру укор одељењског већа **одређује одељењско веће, а прати одељењски старешина** у сарадњи са једним или више наставника, односно стручним сарадником, које одреди одељењско веће.

Оквирно трајање учесталости и временски период обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада:

Мера:	учесталост:	временски период
1. опомена-	2 пута недељно,	две недеље;
2. укор одељењског старешине	2 пута недељно,	три недеље;
3. укор одељењског већа	3 пута недељно,	три недеље.

XI ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКИ ПОСТУПАК

Члан 26.

За теже повреде обавеза ученика и за повреде забране из чл. 110–112. Закона о основама система образовања и васпитања школа води васпитно-дисциплински поступак о којем обавештава родитеља, односно другог законског заступника ученика.

За учињену тежу повреду обавезе ученика директор закључком покреће васпитно-дисциплински поступак најкасније у року од 8 (осам) дана од дана сазнања, а за учињену повреду забране из чл. 110-112. Напред наведеног закона, закључком покреће поступак одмах, а најкасније у року од два дана од дана сазнања, о чему одмах, а најкасније наредног радног дана обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

Директор води поступак и окончава га решењем.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника, као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани и дати писану изјаву.

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика, који је уредно обавештен, не одазове да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, директор школе поставља одмах, а најкасније наредног радног дана психолога, односно педагога установе да у овом поступку заступа интересе ученика, о чему одмах обавештава центар за социјални рад.

Васпитно-дисциплински поступак окончава се, након вођења појачаног васпитног рада са учеником, доношењем решења у року од 30 дана од дана покретања.

Пре доношења решења морају се утврдити све чињенице које су од значаја за одлучивање.

Уколико се у току трајања васпитно-дисциплинског поступка ученик испише из школе, школа је у обавези да у исписницу унесе напомену да је против наведеног ученика покренут васпитно-дисциплински поступак.

Члан 27.

Када предузете неопходне активности доведу до позитивне промене понашања ученика, обуставиће се поступак, осим ако је учињеном повредом забране из чл. 110-112. Закона о основама система образовања и васпитања, озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Члан 28.

О вођењу васпитног-дисциплинског поступка води се записник.

По завршетку васпитно – дисциплинског поступка записник се потписује од стране директора, записничара и присутних лица који су дали изјаве на Записник.

Члан 29.

Код изрицања васпитно-дисциплинских мера због неоправданог изостајања са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника ученика, од стране школе, обавезна је поступност у изрицању мера.

Одељењски старешина обавештава директора о околностима за покретање новог васпитно- дисциплинског поступка.

XII ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКЕ МЕРЕ

Члан 30.

Васпитно-дисциплинска мера се изриче након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка и утврђене одговорности.

1. Укор директора изриче се ученику за учињену тежу повреду обавезе ученика и повреду забране из члана 110-112. Закона.

Васпитно дисциплинска мера Укор директора изриче се ученику за неоправдано изостајање са наставе када ученик начини више од 25 изостанака са наставе и других облика образовно-васпитног рада, у току школске године или за учестало чињење лакших повреда обавеза ученика у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из члана 83. става 1 закона ради корекције понашања ученика.

Васпитно- дисциплинска мера Укор директора уписује се у ђачку књижицу уз описну оцену у току полугодишта и смањену оцену из владања на крају првог или другог полугодишта, уколико након благовремено предузетих мера и активности појачаног васпитног рада и обавештавања родитеља, односно другог законског заступника ученика, није дошло до позитивне промене у понашању ученика – оцена из владања довољно (2).

Након спроведеног васпитно - дисциплинског поступка и утврђене одговорности ученика, директор Школе изриче васпитно – дисциплинску меру укор директора и доноси решење.

2. Укор наставничког већа изриче се ученику за тежу повреду обавезе ученика и повреду забране из члана 110-112. Закона.

Васпитно дисциплинска мера Укор наставничког већа изриче се ученику за неоправдано изостајање са наставе када ученик начини 30 и више изостанака са наставе и других облика образовно-васпитног рада, у току школске године или за учестало чињење лакших повреда обавеза ученика у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из члана 83. става 1 закона ради корекције понашања ученика.

Васпитно- дисциплинска мера Укор наставничког већа уписује се у ђачку књижицу уз описну оцену у току полугодишта и смањену оцену из владања на крају првог или другог полугодишта, уколико након благовремено предузетих мера и активности појачаног васпитног рада и обавештавања родитеља, односно другог законског заступника ученика,

није дошло до позитивне промене у понашању ученика – оцена из владања незадовољавајуће (1).

Наставничко веће доноси одлуку и изриче васпитно-дисциплинску меру Укор Наставничког већа, након разматрања Извештаја одељењског старешине ученика против кога се водио васпитно-дисциплински поступак. Одлуку доноси већином гласова од укупног броја чланова наставничког већа. Директор доноси Решење о изреченој мери.

3. Искључење ученика из школе изриче се ученику за тежу повреду обавезе ученика и повреду забране из члана 110-112. Закона.

Након спроведеног васпитно - дисциплинског поступка и утврђене одговорности ученика, одељењски старешина ученика против кога се водио васпитно-дисциплински поступак подноси Извештај Наставничком већу које доноси одлуку о изрицању васпитно-дисциплинске мере, већином гласова, од укупног броја чланова Наставничког већа.

Наставничко веће доноси одлуку о васпитно - дисциплинској мери Искључења ученика из средње школе. Директор доноси Решење о искључењу ученика из школе.

Васпитно дисциплинска мера Искључење ученика из Школе уписује се у ђачку књижицу-оцена из владања, незадовољавајуће (1)

Члан 31.

Васпитна и васпитно-дисциплинска мера изричу се у школској години у којој је учињена повреда обавезе ученика.

Школа упоредо са изрицањем васпитно-дисциплинске мере, одређује ученику и обавезу обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада, који се одвија у просторијама Школе или ван просторија Школе, под надзором наставника, односно стручног сарадника.

Друштвено користан, односно хуманитарни рад Школа одређује ученику у складу са тежином учињене повреде, водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности, узрасту и достојанству ученика, о чему је дужна да одмах обавести родитеља, односно другог законског заступника.

За учињену тежу повреду - ако је евиденција коју води школа или друга организација, односно орган уништена, оштећена, скривена, изнета, преправљена, подаци дописани, или је украдена ствар која је имовина школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог, обавезно је враћање оштећене ствари у пређашње функционално стање када је то могуће, односно куповина или надокнада уништеног.

Уколико дође до физичког повређивања, неопходно је одредити помоћ повређеном другу у мери у којој је друг који је претрпео штету спреман да прихвати такву помоћ (нпр. ношење торбе - да би се ученику олакшало долажење у школу; помоћ у изради задатака у школи - уколико је ученику отежано бележење/писање; помоћ у изради домаћих задатака и др.).

Активности одређене уз васпитно-дисциплинску меру укор директора **изриче директор, а прати одељењски старешина** у сарадњи са једним или више наставника, односно стручним сарадником, које одреди директор решењем.

Активности одређене уз васпитно-дисциплинску меру укор наставничког већа, **изриче наставничко веће, а прати одељењски старешина** у сарадњи са једним или више наставника, односно стручним сарадником, које одреди директор решењем.

Оквирно трајање учесталости и временски период обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада:

Мера:	учесталост:	временски период
1. укор директора	3 пута недељно,	четири недеље;
2. укор наставничког већа	4 пута недељно,	четири недеље

Члан 32.

Примери активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада за теже повреде обавеза ученика:

теже повреде обавеза ученика	Примери активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада
<p>уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води школа или друга организација, односно орган;</p> <p>преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;</p> <p>уништење или крађа имовине школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;</p> <p>поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба алкохола, дувана, наркотичког средства или психоактивне супстанце уношење у школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;</p> <p>понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у школи, у школским и другим активностима које се остварују ван школе, а које школа организује и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;</p> <p>употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;</p> <p>неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране школе</p> <p>учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере ради корекције понашања ученика.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - укључивање у припрему материјала и израду летописа школе, школског часописа и сл.; - приказ о значају важности евиденције и јавних исправа у одељењима или на састанку ученичког парламента; - приказ историјских догађаја у којима је уништана значајна документација; - израда презентације и приказ те презентације у одељењима на тему чувања имовине, како личне тако и школске, породичне и имовине других; - брига о простору у коме ученици бораве (нпр. уређивање учионице, библиотеке, свечане сале и сл.); - помоћ у размештању клупа; помоћ у одржавању простора и др.); - помоћ домару и помоћно-техничком особљу у техничком одржавању школе (чишћење снега, лишћа и др.); - помоћ у изради брошуре/флајера (нпр. "Петарде нису играчке" и дистрибуција по одељењима, разредима и др., интернет дистрибуција и др.); - припрема материјала за рад у вези са темом која је повезана са одређеним понашањем и системом вредности који желимо да ученик промени, односно усвоји; - учествовање у предавањима/трибинама које остварују стручњаци из одговарајућих области; - одлазак у ватрогасну бригаду/ватрогасни дом и информисање о превенцији кроз сарадњу са родитељима; - истраживање, помоћ одељенском старешини, односно наставнику у прикупљању материјала за остваривање предавања на одређену тему; - помоћ тиму за заштиту од насиља у организовању предавања на тему у вези са повредом;

- израда презентације на тему која је у вези са повредом обавезе;
- помоћ дежурном наставнику;
- помоћ домару у радионици (нпр. поправка) и упознавање са заштитом на раду у установи и друга помоћ домару (нпр. уређење парка и простора око школе - чишћење снега, лишћа, окопавање цвећа, фарбање ограда, клупа, одржавање спортских терена и др.);
- помоћ запосленима ангажованим на одржавању хигијене око сређивања просторија у школи и упознавање са овим занимањем, као и заштитом на раду за послове које обављају (нпр. одлагање смећа, заштитна опрема, рециклажа и др.);
- помоћ тиму за заштиту од насиља у припреми и остваривању активности у вези са безбедношћу, у складу са узрастом и статусом ученика (брига о безбедности млађих ученика уз присуство наставника, припрема презентација, радионица, предавања, реализација предавања/радионица у одељењу и др.);
- израда презентације и држање предавања уз подршку наставника на тему Заштита личних података на интернету;
- помоћ дежурном наставнику у остваривању дежурства.

Члан 33.

Ближе услове о начину, садржају, дужини, месту и времену обављања и другим питањима од значаја за обављање друштвено-корисног, односно хуманитарног рада из претходног члана, прописује министар.

Члан 34.

Када малолетан ученик изврши повреду обавезе, односно забране прописане законом, школа одмах, а најкасније наредног радног дана обавештава родитеља, односно другог законског заступника и укључује га у одговарајући поступак.

ХИИ ОДГОВОРНОСТ РОДИТЕЉА

Члан 35.

Родитељ, односно други законски заступник детета одговоран је:

- 1) за упис детета у школу;
- 2) за редовно похађање наставе;
- 3) за редовно похађање припремне наставе;
- 4) да одмах, а најкасније у року од 48 сати од момента наступања спречености ученика да присуствује настави о томе обавести школу;
- 5) да правда изостанке ученика, најкасније у року од осам дана од дана престанка спречености ученика да присуствује настави одговарајућом лекарском или другом релевантном документацијом;
- 6) да на позив школе узме активно учешће у свим облицима васпитног рада са учеником;
- 7) за повреду забране из чл. 110–112. Закона основама система образовања и васпитања учињену од стране ученика;
- 8) за теже повреде обавезе ученика из члана 83. Закона основама система образовања и васпитања;

9) да поштује правила Школе

Школа подноси захтев за покретање прекршајног поступка, односно кривичну пријаву ради утврђивања одговорности родитеља, односно другог законског заступника из разлога прописаних ставом 1. овог члана.

Родитељ односно други законски заступник дужан је да надокнади материјалну штету коју ученик нанесе школи, намерно или из крајње непажње, у складу са законом.

XIV ОЦЕЊИВАЊЕ ВЛАДАЊА УЧЕНИКА

Члан 36.

Владање ученика оцењује се описно у току полугодишта а бројчано на крају првог и другог полугодишта.

Оцена из владања ученика у току полугодишта изражава се описом учениковог односа према школским обавезама и сопственим правима и обавезама, другим ученицима, запосленима у школи, другим организацијама у којима се остварује образовно-васпитни рад, школској имовини, имовини других и заштити и очувању животне средине, као изреченој васпитној или васпитно-дисциплинској мери.

Описна оцена из става 1. овог члана садржи предлог мера и активности које школа планира и предузима ради промене понашања ученика, као и начин укључивања одговарајућих установа, организација и појединаца и динамику праћења понашања ученика.

Описна оцена из ст. 2. и 3. овог члана евидентира се у педагошкој документацији наставника, односно одељењског старешине.

Оцена из владања на крају првог и другог полугодишта јесте бројчана, и то: примерно (5), врло добро (4), добро (3), довољно (2) и незадовољавајуће (1), и свака од наведених оцена утиче на општи успех ученика.

Владање ванредног ученика не оцењује се.

На оцену из владања не утичу оцене из предмета.

Школа је у обавези да континуирано прати, анализира, благовремено предузима мере у циљу развијања одговорног понашања ученика и свих учесника у образовно-васпитном процесу.

Члан 37.

Закључна оцена из владања

Закључну оцену из владања утврђује одељењско веће на предлог одељењског старешине на крају првог и другог полугодишта на основу сагледавања личности и понашања ученика у целини, процењивањем његовог укупног понашања и извршавања обавеза прописаних законом и изречених васпитних или васпитно-дисциплинских мера, предузетих активности и њихових ефеката, а нарочито на основу његовог односа према:

1) школским обавезама и сопственим правима и обавезама;

- 2) другим ученицима;
- 3) запосленима у школи и другим организацијама у којима се остварују поједини облици образовно-васпитног рада;
- 4) имовини школе, имовини других лица или организацијама у којима се остварују настава или поједини облици образовно-васпитног рада
- 5) заштити и очувању животне средине.

Оцена из владања поправља се на предлог одељењског старешине најкасније на крају првог или другог полугодишта када ученик показује позитивне промене у свом понашању и прихвата одговорност за своје поступке након указивања на непримерено понашање или кроз појачани васпитни рад, након изречене васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере.

Члан 38.

Оценом примерно (5) оцењује се владање ученика који редовно похађа наставу и друге облике рада у које је укључен, поштује договорена, односно прописана правила понашања и мере безбедности, негује атмосферу другарства и конструктивног решавања конфликта у одељењу; своје ставове брани аргументовано водећи рачуна о осећањима других и усвојеним правилима понашања, поштује школску имовину и имовину других, има активан однос према очувању и заштити животне средине.

Закључна оцена из владања смањује се за лакше повреде прописане општим актом установе и повреде прописане правилником којим се уређује протокол поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање (у даљем тексту: правилник о протоколу поступања):

1) **оценом врло добро (4)** оцењује се владање ученика који се понаша на начин описан на првом нивоу у складу са правилником о протоколу поступања, ако након изречене васпитне мере и предузетих активности појачаног васпитног рада није дошло до позитивне промене у понашању ученика;

2) **оценом добро (3)** оцењује се владање ученика који се понаша на начин описан на другом нивоу у складу са правилником о протоколу поступања, ако након изречене васпитне мере и предузетих активности појачаног васпитног рада није дошло до позитивне промене у понашању ученика.

Закључна оцена из владања смањује се за теже повреде обавеза ученика прописане Законом, за насилно и дискриминаторно понашање из правилника о протоколу поступања, и то:

1) **оценом довољно (2)** оцењује се владање ученика који понови понашање на начин описан на другом нивоу у складу са правилником о протоколу поступања, ако након изречене васпитне или васпитно-дисциплинске мере и предузетих активности појачаног васпитног рада није дошло до позитивне промене у понашању ученика;

2) **оценом незадовољавајуће (1)** оцењује се владање ученика који се понаша на начин описан на трећем нивоу у складу са Правилником о протоколу поступања, ако након изречене васпитне или васпитно-дисциплинске мере и предузетих активности појачаног васпитног рада који је у интензитету примерен потребама ученика није дошло до позитивне промене у понашању ученика.

Ученику који неоправдано изостаје са наставе смањује се оцена из владања на крају првог или другог полугодишта уколико након благовремено предузетих мера и активности појачаног васпитног рада и обавештавања родитеља, односно другог законског заступника ученика, није дошло до позитивне промене у понашању ученика, и то:

- 1) врло добро (4) добија ученик који је неоправдано изостајао са наставе од 5 до 16 часова;
- 2) добро (3) добија ученик који је неоправдано изостајао са наставе од 17 до 25 часова;

- 3) довољно (2) добија ученик који је неоправдано изостајао са наставе 25 часова и више;
4) незадовољавајуће (1) добија ученик који је неоправдано изостајао са наставе 30 и више часова.

XV МАТЕРИЈАЛНА ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

Члан 39.

Ученик, његов родитељ односно други законски заступник одговара за материјалну штету коју ученик нанесе Школи намерно или из крајње непажње, у складу са законом.

Члан 40.

Поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика покреће директор закључком. Постојање штете, висину, околности под којима је штета настала, ко је проузроковао штету, утврђује трочлана комисија коју именује директор Школе.

Члан 41.

Висина штете утврђује се на основу ценовника или књиговодствене вредности оштећене или уништене ствари, а ако то није могуће комисија процењује штету уз помоћ сручњака.

Члан 42.

Директор доноси решење о материјалној одговорности ученика, висини штете и обавези ученика, његовог родитеља односно другог законског заступника да штету надокнади у одређеном року, а на основу предлога комисије.

Накнада штете уплаћује се на жиро рачун Школе, односно предузећа којем је штета нанета.

Ако ученик, родитељ односно други законски заступник, одбије да штету надокнади, наплата се може тражити путем суда.

Директор може да одлучи да ученик, његов родитељ, односно други законски заступник, буде делимично или у целини ослобођен надокнаде штете у случају кад би надокнада довела ученика и његову породицу у тешку материјалну ситуацију.

Члан 43.

Ако је штету проузроковало више ученика, утврђује се материјална одговорност сваког ученика посебно.

Уколико се не може утврдити удео сваког ученика у проузроковању штете, сматра се да су сви ученици који су штету проузроковали намерно или из крајње непажње, подједнако одговорни и штету надокнађују солидарно.

XVI ПРАВНА ЗАШТИТА УЧЕНИКА

Члан 44.

Ученик, његов родитељ, односно други законски заступник ученика има право да поднесе жалбу Школском одбору на изречену васпитно – дисциплинску меру за извршену тежу повреду обавезе ученика или за повреду забране из члана 110-112. Закона у року од (8) осам дана од дана достављања Решења о утврђеној одговорности и изреченој мери.

Школски одбор решава по жалби у року од 15 дана од дана достављања жалбе од стране ученика, родитеља односно другог законског заступника.

Жалба одлаже извршење решења директора.

Против другостепеног решења о изреченој мери искључења ученика из Школе, ученик, родитељ односно други законски заступник има право на судску заштиту у управном спору.

Ученик, родитељ односно други законски заступник детета и ученика, има право да поднесе пријаву Министарству, уколико сматра да су му повређена права утврђена Законом о основама система образовања и васпитања, Законом о средњем образовању и васпитању или другим законом, у случају:

- 1) доношења или недоношења одлуке органа установе по поднетој пријави, приговору или жалби;
- 2) ако је повређена забрана из чл. 110–113. Законом о основама система образовања и васпитања
- 3) повреде права детета и ученика из члана 79. Законом о основама система образовања и васпитања.

Пријаву из става 1. овог члана ученик, његов родитељ односно други законски заступник детета и ученика може поднети у року од осам дана од дана сазнања за повреду својих права.

Ако оцени да је пријава из става 1. овог члана основана, Министарство ће у року од осам дана од дана пријема пријаве упозорити установу на уочене неправилности и одредити јој рок од три дана од упозорења за отклањање уочене неправилности.

Ако Школа не поступи по упозорењу из става 3. овог члана, Министарство ће предузети одговарајуће мере, у складу са законом.

Члан 45.

Ученик, његов родитељ, односно други законски заступник има право да поднесе:

1. Приговор на оцену из предмета и владања у току школске године.
2. Приговор на закључну оцену из предмета и владања на крају првог и другог полугодишта,
3. Приговор на испит.

Приговор на оцену из предмета и владања подноси се директору школе у року од (3) три дана од саопштења оцене.

Приговор на закључну оцену из предмета и владања на крају првог и другог полугодишта подноси се директору Школе у року од (3) три дана од дана добијања ђачке књижице, односно сведочанства, осим за ученике завршних разреда у року од 24 сата.

Приговор на испит подноси се директору Школе у року од 24 сата од саопштавања оцене на испиту.

Директор школе, у сарадњи са стручним сарадником и одељењским старешином, одлучује о приговору из става 1, тачка 1) овог члана у року од три дана, односно у року од 24 сата о приговору из става 1. тачка 2) и 3) овог члана, претходно прибављајући изјаву наставника.

Ако директор утврди да закључна оцена из предмета није изведена у складу са прописима или је приговор из других разлога основан, решењем поништава закључну оцену и упућује ученика на полагање испита.

Ако директор у сарадњи са стручним сарадником и одељењским старешином оцени да је приговор на оцену из владања основан и да оцењивање није у складу са прописима упућује одељењском већу на разматрање и поновно одлучивање, уз учешће стручних сарадника.

Ако директор утврди да је оцена на испиту изведена противно прописима, поништиће испит и упутиће ученика на поновно полагање испита. Испит се организује у року од три дана од дана подношења приговора.

Оцена комисије је коначна.

XVII ОДЕЉЕЊСКА ЗАЈЕДНИЦА

Члан 46.

Одељењску заједницу чине ученици и одељењски старешина једног одељења. Одељењска заједница има своје руководство које се састоји од председника, секретара и благајника, које бирају ученици одељења, већином гласова, на почетку сваке школске године.

Председник одељењске заједнице руководи радом на састанку одељењске заједнице.

Секретар одељењске заједнице води записник на састанцима одељењске заједнице.

Благајник одељењске заједнице прикупља новац од чланова одељењске заједнице, у складу са одлуком органа Школе или одељењске заједнице, као и у договору са одељењским старешином или другим наставником.

Члан 47.

Одељењска заједница има следећа права и обавезе:

- 1) даје предлоге и мишљења стручним органима, савету родитеља и директору школе о правилима понашања у школи;
- 2) даје предлоге директору школе о учешћу на спортским и другим такмичењима;
- 3) разматра односе и сарадње ученика и наставника;
- 4) разматра извештај и даје мишљење и предлоге одељењском старешини о предузетим активностима у оквиру појачаног васпитног рада са ученицима; који врше повреду правила понашања или се не придржавају одлука директора и органа школе;
- 5) разматра и даје предлоге за решавање проблема у учењу и владању ученика; друге послове по потреби, у складу са законским могућностим.

XVIII ЕВИДЕНЦИЈА О ИЗРЕЧЕНИМ ВАСПИТНИМ И ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКИ МЕРАМА

Члан 48.

О изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама евиденцију води одељењски старешина, у својој педагошкој документацији, уз поштовање начела прописаних законом којим се уређује заштита података о личности.

Под педагошком документацијом сматра се писана или електронска документација наставника која садржи: личне податке о ученику и његовим индивидуалним својствима која су од значаја за постигнућа, податке о провери постигнућа, ангажовању ученика и напредовању, датим препорукама, понашању ученика и друге податке од значаја за рад са учеником и његово напредовање.

XIX ЗАШТИТА ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ

Члан 49.

Када се у Школи обрађују подаци о ученику, његовом родитељу или другом законском заступнику, Школа као руковалац података мора да обезбеди, уколико је могуће, да лица на која се подаци односе имају, односно да им буду обезбеђене или да им буду на располагању информације које се називају „информације о поштеној обради“:

- Информације о подацима које поседује о лицима;
- Сврхе за које поседује податке,
- Које подаци могу бити прослеђени,
- Како се и где чувају подаци о личности.

Школа, као руковалац подацима о личности, је у обавези да поштује одредбе Закона о заштити података о личности када прикупља, чува, мења, проналази, открива, архивира и уништава податке и да поштује начела прописана Законом.

Овај Закон се примењује на збирке на папиру на електронске податке, као и на евиденције које се воде у Школи и напомене које се воде у њима.

Подаци о личности ученика његовог родитеља или другог законског заступника, до којих се дође у Школи, морају се обрађивати законито, поштено и транспарентно у односу на лице на које се подаци односе. Законита обрада података о личности је обрада која се врши у складу са Законом о заштити података о личности, односно другим законима којима се уређује ова обрада.

Сагласност ученика њихових родитеља односно других законских заступника је неопходна када обрада података о личности није заснована на Закону о основама система образовања и васпитања и Закону о средњем образовању и васпитању као и другим законима који регулишу делатност која се обавља у Школи, као и када се подаци о личности користе за сврху различиту од оне за коју су прикупљени, што је у складу са начелима према којима се подаци о личности прикупљају

Лице на које се подаци односе може тражити да се његови нетачни подаци о личности без непотребног одлагања исправе или допуне, као и да се избришу од стране Школе, а Школа је дужна да без непотребног одлагања обрише те податке, ако обрада није у складу са

законом или ако подаци о личности морају бити избрисани због испуњења законске обавезе Школе.

Директор или овлашћено лице Школе ће ограничити обраду, уместо да избрише податке о личности, ако се ради о ситуацији када је тачност података о личности оспорена од стране лица на које се подаци односе, а њихова тачност, односно нетачност се не може утврдити, као и у ситуацији када подаци о личности морају бити сачувани у циљу прикупљања и обезбеђивања доказа.

Након исправке, Школа ће о томе обавестити надлежни орган од кога су ови подаци добијени, као и лице на које се подаци односе и примаоца тих података. Уколико се у вршењу административно-техничких послова у Школи, утврди да су подаци о личности у јавним евиденцијама које се воде у Школи, нетачни, непотпуни или неажурни, о томе ће се без одлагања обавестити директор и лице за заштиту података о личности.

Директор Школе предузима све разумне мере да би се лицу на које се подаци односе пружили све информације у вези са остваривањем права предвиђених законом и и другим прописима и општим актима Школе, на сажет, разумљив и лако доступан начин, коришћењем јасних и једноставних речи. Те информације се пружају на било који примерен начин, укључујући и електронским путем. По правилу Школа пружа информације у облику у којем је садржан захтев лица на које се подаци односе.

Школа је дужна да у року од 30 дана, у писменом облику одговори на захтев лица на које се подаци односе. Тај рок може бити продужен за још 60 дана ако је то неопходно, узимајући у обзир сложеност и број захтева.

Директор Школе може овластити лице за заштиту података о личности, коме се заинтересована лица могу обратити у вези са свим питањима која се односе на обраду података о личности, као и у вези са остваривањем права прописаних законом.

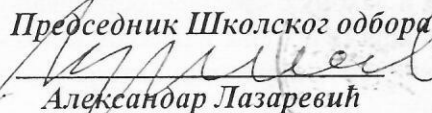
XX ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 50.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Члан 51.

Даном ступања на снагу овог Правилника престају да важе одредбе Правилника о правима, обавезама и одговорностима ученика у Угоститељско-туристичкој школи Београд дел. бр. 43/83 од 16.12.2019 год.

Председник Школског одбора

Александар Лазаревић

Правилник је објављен на огласној табли 15.09.2022. године а ступа на снагу 23.09.2022.године

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД БЕОГРАД ОПШТИНА САВСКИ ВЕНА
УГОСТИТЕЉСКО-ТУРИСТИЧКА ШКОЛА

Број:

43/011

15.9.2022. година

БЕОГРАД

Ул. Богданова 28. Телефон 2633-250

На основу члана 119. став 1. тачка 1) Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС“ бр 88/2017, 27/2018 – други закон, 10/2019, 6/2020 и 129/2021) и члана 112. став 1. тачка 1) Статута Угоститељско-туристичке школе (дел. бр. 43/15 од 29.01.2021. годи. - пречишћен текст и 43/41 од 29.01..2021. год.) Школски одбор Угоститељско-туристичке школе, на седници одржаној дана 15.09.2022. године, једногласно доноси

ОДЛУКУ

ДОНОСИ СЕ ПРАВИЛНИК

О ПРАВИМА, ОБАВЕЗАМА И ОДГОВОРНОСТИМА УЧЕНИКА УГОСТИТЕЉСКО-ТУРИСТИЧКЕ ШКОЛЕ

Председник Школског одбора

Александар Лазаревић